

Activiteit	Doel DBO	Maatregel(en) DBO	Agrarisch maatregel nr.	Inpassing (voor het bedrijf) Techniek/ organisatie/ gedrag indien van toepassing
FACILITEITEN				
Isoleren van de gebouwschil	Warmteverlies beperken door naden, kieren en andere openingen in muren en gevels.	Warmteverlies beperken door naden, kieren en andere openingen in muren en gevels: - Controleren op en het dichten van naden en kieren in muren en gevels. - Controleren op en het beperken van onnodig openstaande buiten- en haldeuren. - Instellen van de automatische schuifdeuren in een zomer- of winterstand. - Periodiek controleren en herstellen van schade aan isolatiemateriaal. - Voorkomen van koudebruggen en het beperken van warmteverlies via bestaande koudebruggen.	GA1 t/m GA6	1 Informeer naar de mogelijkheden en kosten voor een eenvoudig thermografisch onderzoek. (organisatie) 2 Controleer tochtstrips bij deuren en kozijnen. (techniek) 3 Deurdrangers toepassen. (techniek) 4 Voorzieningen niet verwijderen/ blokkeren (deurdrangers/automatische deuren) (gedrag) 5 Zorg voor afsluitbare ventilatieroosters (techniek) 6 Controleer instelling van automatische deuren (organisatie) 7 https://www.rvo.nl/file/best-practice-isolatiepdf (techniek/organisatie/gedrag) 8 Onderbrekingen (tussen isolatie- of isolatie-delen), slechte afdichtingen verhelpen (techniek) (zie 1)
Ventileren van een ruimte	Periodiek schoonmaken van de luchtkanalen, filters en ventilatoren in het ventilatiesysteem. Controleren van en het borgen van een doelmatige werking van isolatiemateriaal bij leidingen, appendages en installaties.	Rendermteverlies in het ventilatiesysteem voorkomen dan wel beperken: - Periodiek schoonmaken van de luchtkanalen, filters en ventilatoren in het ventilatiesysteem - Filters luchtkanalen tijdig vervangen. - Periodiek controleren en schoonmaken van de warmtewisselaars - Verminderen van luchtvervuilingsbronnen waardoor de ventilatievoud lager kan zijn. - Zo zuinig mogelijk instellen van bedrijfsdij ventilatievoorziening. - Controleren instellingen en afstellen van de frequentieregeling van ventilatoren. Controleren instellen en het borgen van een doelmatige werking en gebruik van isolatiemateriaal van leidingen, appendages en installaties in onverwarmde ruimten: - Periodiek het isolatiemateriaal controleren op en het herstellen van beschadigingen van het isolatiemateriaal (van bijvoorbeeld verwarmingsinstallaties en koelinstallaties met bijhorende leidingen en appendages).	GB1 t/m GB3	1 Zorg bij aan- en afzuigroosters dat deze periodiek schoon worden gemaakt. Stof en vetrij houden. Kanalen kunnen met roterende borstels/ stofzuigers worden gereinigd of pneumatisch. Periodiek is 1x per 6-10 jaar (afhankelijk van de vervuiling) (organisatie) 2 Geef filtervervangings aan bij het apparaat/Luchtbehandelingskast met datum en merktype filter. Neem dit op in het onderhoudsprogramma en het logboek. (organisatie) Controle filtervervulling op drukval, bij grotere LBK's, eventueel in GBS. (techniek) 3 Zorg voor een periodieke controle van de vervuiling van warmtewisselaars, door meting van de temperaturen van een visuele controle. Reinig vervuilde warmtewisselaars. (organisatie) 4 Zorg voor gesloten deuren (gedrag) 5 Zorg voor schakelmogelijkheden voor ventilatiesystemen die eenvoudig schakelbaar zijn. (techniek) + (schakel)gedrag 6 Zorg voor een juiste instelling van de frequentieregeling indien deze aanwezig is, op basis van benodigde ventilatielucht. Pas deze aan als de ruimte-invaling of -benutting wijzigt. https://www.rvo.nl/file/best-practice-luchtbehandelingsinstallatiepdf 7 Een stijgend energiegebruik kan een aanwijzing zijn van afnemende isolatie. Inspecteer periodiek visueel de isolatie. Zorg voor een thermografische inspectie bij buitengelegen warme/koude gebruikers en/of warme/koude gebruikers van een aanzienlijke omvang. (organisatie) https://www.rvo.nl/file/best-practice-isolatiepdf
Verwarmen van een ruimte	Regel het verwarmingssysteem optimaal in relatie met leertijd van de biggen) Stel de schakeling van de biggenlamp goed in Controleren instellen en het borgen van een doelmatige werking en gebruik van het warmteafgifte- en distributiesysteem. Controleren van en het borgen van een doelmatige werking van isolatiemateriaal bij leidingen, appendages en installaties.	Regel het verwarmingssysteem optimaal in relatie met leertijd van de biggen) Stel de schakeling van de biggenlamp goed in Controleren instellen en het borgen van een doelmatige werking en gebruik van het warmteafgifte- en distributiesysteem: - Controleren en vastzetten van de (thermostatisch) radiatorknoppen in openbare ruimten - Controleren en verwijderen van obstakels bij radiatoren die de warmteafgifte beperken - Waterzijdig inregelen van de radiatoren van de verwarmingsinstallaties - Controleren instellingen van de frequentieregeling cv-pomp. Controleren instellen en het borgen van een doelmatige werking en gebruik van isolatiemateriaal van leidingen, appendages en installaties in onverwarmde ruimten: - Periodiek het isolatiemateriaal controleren op en het herstellen van beschadigingen van het isolatiemateriaal (van bijvoorbeeld verwarmingsinstallaties en koelinstallaties met bijhorende leidingen en appendages).	GC1 t/m GC3	Bij mestvarkens analytische methoden gebruiken (organisatie). Stallen zo mogelijk thermisch scheiden (techniek) Toepassen van de schakeling (gedrag) 1 t/m 4 Zorg dat er een verantwoordelijke is voor het verwarmingssysteem (of uitbesteden) (organisatie) 1 Fysiek vastzetten van de radiatorknoppen (techniek) 2 Fysiek verwijderen van obstakels en niet terugzetten (gedrag) 3 Waterzijdig inregelen uitbesteden en installateur om inregelrapport vragen (organisatie). 4 Met name voor grotere systemen te controleren. Op basis van retourtemperatuur (organisatie) 5 Met name voor grotere installaties, zorg voor KPI's, die geschikt zijn voor de organisatie. (organisatie) 1 Een stijgend energiegebruik kan een aanwijzing zijn van afnemende isolatie. Inspecteer periodiek visueel de isolatie. Zorg voor een thermografische inspectie bij buitengelegen warme/koude gebruikers en/of warme/koude gebruikers van een aanzienlijke omvang. (organisatie) https://www.rvo.nl/file/best-practice-isolatiepdf
In werking hebben van een ruimte en buitenverlichtingsinstallatie	Periodiek schoonmaken van armaturen, lampen, reflectoren en bijhorende schakelingen en regelingen. Doelmatige werking en gebruik installaties.	Doelmatige werking en gebruik van ruimte- en buitenverlichting: - Periodiek schoonmaken van armaturen, lampen, reflectoren en bijhorende schakelingen en regelingen. - Vervang tijdig defecte lampen. - Aanpassen van het verlichtingsniveau aan de activiteit. Doelmatige werking en gebruik installaties: - Buiten bedrijfsuren apparaten/ machinerie en installaties uitschakelen die onnodig aanstaan. - Periodiek de tijdsinstellingen controleren en waar nodig herprogrammeren. - Borgen van de goede werking van installaties die passen bij een juist gebruik (overeenkomstig de ontwerpuitgangspunten). - Uitvoeren van preventief onderhoud.	GD1 t/m GD8	1 Maak intern iemand verantwoordelijk voor de verlichting. Neem het schoonmaken van de verlichting mee in het onderhoud- of onderhoudscontract (organisatie) 2 Neem lampvervangings op in onderhouds-protocol (organisatie) 3 Meet eventueel lichtniveau (organisatie). Verwijder armaturen indien activiteit dit toelaat (organisatie) 1 Zorg voor schakelmogelijkheden voor installaties die eenvoudig schakelbaar zijn. (techniek) + (schakel)gedrag 1 Toets de schakelmogelijkheden en Erkende maatregel. Voorbeeldvraag: Wordt de installatie periodiek geschakeld (pauses, weekend, 's nachts) 2 Zorg voor het documenteren van optimale setpoint instellingen met bedrijfsuren voor installaties waarvoor dit van toepassing is (organisatie) 2 Voorbeeldvragen: Wordt er rekening gehouden met zomer- en winterinstellingen? Zijn (fabrieks)instellingen in logboeken aanwezig? 3 Zorg voor werkinstructies en handleidingen per installatie (organisatie). Zorg dat de mensen zijn geïnstrueerd; (organisatie) 3 Voorbeeldvragen: Zijn er werkinstructies, bijvoorbeeld voor het inschakelen van de installatie. Zijn er instructiesessies, bijvoorbeeld klassikaal, tijdens werkoverleg, kantinesessies etc. 4 Zorg dat e.e.a. intern is ondergebracht of in onderhoudscontracten wordt opgenomen en dat de uitvoerder van het onderhoud kort rapporteert en/of zichtbaar maakt d.m.v. een sticker. (organisatie) 4 Voorbeeldvragen: Zijn er logboeken aanwezig bij de installatie? Zijn er onderhoudscontracten? Wordt periodiek onderhoud uitgevoerd en is dat aan de machine zichtbaar (sticker).
FACILITEITEN EN PROCESSEN				
In werking hebben van een stookinstallatie (emissies naar de lucht)	Controleren instellingen en het borgen van een doelmatige werking en gebruik van de warmteopwekking.	Controleren instellingen en het borgen van een doelmatige werking en gebruik van de warmteopwekking: - Controleren instellingen bedrijfstijden - Controleren instellingen stoofgrenzen (afstellen op warmtebehoefte) - Controleren instellingen stoofklijnen (afstellen op warmtebehoefte) - Controleren betrouwbaarheid binnen- en buitenvoelers (iJen sensoren) - Controleren of binnen- en buitenvoelers op een representatieve plek zijn geïnstalleerd (hermonteren/-installeren voelers) - Controleren temperatuurinstellingen stookinstallatie voor buiten bedrijfstijden (nachtverlaging). - Periodiek onderhouden van de stookinstallatie. - Verlagen instellingen temperatuur van het tapwater tot minimaal 60 graden Celsius. - Controleren retourwatertemperatuur na distribute en warmteafgifte.	FA1 t/m FA6	1 t/m 9 Zorg dat er een verantwoordelijke is voor het verwarmingssysteem (of uitbesteden) (organisatie) Met name voor grotere installaties, zorg voor KPI's, die geschikt zijn voor de organisatie. (organisatie) Zorg dat de installatie, gebruikgericht is ingeregeld (conform gebruik gebouw/ ruimte).

<p>In werking hebben van productkoeling</p> <p>Periodiek de temperatuur- en tijdstellingen controleren en waar nodig herprogrammeren.</p> <p>Warmteverlies beperken door naden, kieren en andere openingen in de wand</p> <p>Koelinstallaties op een coele locatie (of in een coele ruimte) plaatsen.</p> <p>Voorkomen koudeverlies uit koeling of koelmebuël</p> <p>Periodiek schoonmaken van armaturen, lampen, reflectoren en bijbehorende schakelingen en regelingen.</p>	<p>Doelmatige werking en gebruik van de koelinstallatie voor productkoeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Periodiek de temperatuur- en tijdstellingen controleren en waar nodig herprogrammeren - Controleren op en verwijderen van ijsvorming op de verdampers. <p>Warmteverlies beperken door naden, kieren en andere openingen in de wand:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Controleren op en het dichten van naden en kieren in de wand - Periodiek controleren en herstellen van schade aan isolatiemateriaal. - Voorkomen van koudebruggen en het beperken van warmteverlies via bestaande koudebruggen. <p>Doelmatige werking van de koelinstallatie voor productkoeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koelinstallaties op een coele locatie (of in een coele ruimte) plaatsen. - Voorkomen koudeverlies uit koeling of koelmebuël: <ul style="list-style-type: none"> - Sluiten deur koeling (indien aanwezig) - Afdekken koelmebuëls (indien aanwezig) <p>Doelmatige werking en gebruik van ruimteverlichting:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Periodiek schoonmaken van armaturen, lampen, reflectoren en bijbehorende schakelingen en regelingen. - Vervang tijdig defecte lampen. - Aanpassen van het verlichtingsniveau aan de activiteit. 	<p>FD1 t/m FD7</p>	<p>Zorg dat er een verantwoordelijke is voor het koelsysteem (of uitbesteden) (organisatie)</p> <p>Met name voor grotere installaties, zorg voor KPI's, die geschikt zijn voor de organisatie. (organisatie)</p> <p>Zorg dat er een verantwoordelijke is voor het koelsysteem (of uitbesteden) (organisatie)</p> <p>Zorg dat er een verantwoordelijke is voor het koelsysteem (of uitbesteden) (organisatie)</p> <p>1 Maak intern iemand verantwoordelijk voor de verlichting. Neem het schoonmaken van de verlichting mee in het onderhoud- of onderhoudscontract (organisatie)</p> <p>2 Neem lampvervangings op in onderhouds-protocol (organisatie)</p> <p>3 Meet eventueel lichtniveau (organisatie). Verwijder armaturen indien activiteit dit toelaat (organisatie)</p>
<p>In werking hebben van een warmtapwatervoorziening, niet zijnde een stookinstallatie</p> <p>Periodiek onderhouden van kranen, keerkleppen en warmtapwatervoorzieningen.</p> <p>Doelmatige werking en gebruik van apparatuur, machines, installaties en computers</p> <p>Controleren van en het borgen van een doelmatige werking van isolatiemateriaal bij leidingen, appendages en installaties.</p>	<p>Controleren instellingen en het borgen van een doelmatige werking en gebruik warm tapwatervoorziening:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Periodiek onderhouden van kranen, keerkleppen en warmtapwatervoorzieningen. - Verlagen instellingen temperatuur van het tapwater tot minimaal 60 graden Celsius. <p>Doelmatige werking en gebruik van apparatuur, machines, installaties en computers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buiten bedrijfstijden apparatuur, machinerie en installaties uitschakelen die onnodig aanstaan. - Periodiek de temperatuur- en tijdstellingen controleren en waar nodig herprogrammeren. - Borgen van de goede werking van apparatuur, machinerie en installaties die passen bij een juist gebruik (overeenkomstig de ontwerpuitgangspunten). - Uitvoeren van preventief onderhoud. <p>Controleren instellen en het borgen van een doelmatige werking en gebruik van isolatiemateriaal van leidingen, appendages en installaties in oververwarme ruimten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Periodiek het isolatiemateriaal controleren op en het herstellen van beschadigingen van het isolatiemateriaal (van bijvoorbeeld verwarmingsinstallaties en koelinstallaties met bijbehorende leidingen en appendages). 	<p>FB1</p>	<p>1 Opnemen van warmtapwatersysteem in onderhoudsplanning (organisatie)</p> <p>2 Temperatuur van het warme water niet boven de 60°C laten komen (organisatie/ gedrag)</p> <p>1 Zorg voor schakelmogelijkheden voor machines die eenvoudig schakelbaar zijn. (techniek) + (schakel)gedrag</p> <p>1 Toets de schakelmogelijkheden en Erkende maatregel. Voorbeeldvraag: Wordt apparatuur periodiek geschakeld (pauzes, weekend, 's nachts)</p> <p>2 Zorg voor het documenteren van optimale setpoint instellingen met bedrijfstijden voor apparaten waarvoor dit van toepassing is (organisatie) 2 Voorbeeldvragen: Wordt er rekening gehouden met zomer- en winterinstellingen? Zijn (fabrieks)instellingen in logboeken aanwezig? 3 Zorg voor werkinstructies en handleidingen per machine (organisatie).</p> <p>Zorg dat de mensen zijn geïnstrueerd; (organisatie) 3 Voorbeeldvragen: Zijn er werkinstructies, bijvoorbeeld voor het inschakelen van een machine. Zijn er instructiesessies, bijvoorbeeld klassikaal, tijdens werkoverleg, kantinesessies etc.</p> <p>4 Zorg dat e.a. intern is ondergebracht of in onderhoudscontracten wordt opgenomen en dat de uitvoerder van het onderhoud kort rapporteert en/of zichtbaar maakt d.m.v. een sticker. (organisatie) 4 Voorbeeldvragen: Zijn er logboeken aanwezig bij de machines? Zijn er onderhoudscontracten? Wordt periodiek onderhoud uitgevoerd en is dat aan de machine zichtbaar (sticker).</p> <p>1 Een stijgend energiegebruik kan een aanwijzing zijn van afnemende isolatie. Inspecteer periodiek visueel de isolatie. Zorg voor een thermografische inspectie bij buitengelegen warme/koude gebruikers en/of warme/koude gebruikers van een aanzienlijke omvang. (organisatie)</p> <p>https://www.rvo.nl/file/best-practice-isolatiepdf</p>
<p>- In werking hebben van een koelinstallatie</p> <p>- In werking hebben van elektromotoren</p> <p>- In werking hebben van pompen</p> <p>- Het verwarmen van producten en/of procesbaden</p> <p>- In werking hebben van een vacuümsysteem</p> <p>Het vacuümsysteem heeft isolatie: Controleren van en het borgen van een doelmatige werking van isolatiemateriaal bij leidingen, appendages en installaties.</p> <p>De productkoeling heeft verlichting: Periodiek schoonmaken van armaturen, lampen, reflectoren en bijbehorende schakelingen en regelingen.</p> <p>Warmteverlies beperken door naden, kieren en andere openingen in muren en gevels.</p> <p>De productkoelingsinstallatie heeft isolatie in de wand: Warmteverlies beperken door naden, kieren en andere openingen</p>	<p>Doelmatige werking en gebruik van apparatuur, machines, installaties en computers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buiten bedrijfstijden apparatuur, machinerie en installaties uitschakelen die onnodig aanstaan. - Periodiek de temperatuur- en tijdstellingen controleren en waar nodig herprogrammeren. - Borgen van de goede werking van apparatuur, machinerie en installaties die passen bij een juist gebruik (overeenkomstig de ontwerpuitgangspunten). - Uitvoeren van preventief onderhoud. - Afstellen van de koelinstallatie om onnodige koeling te beperken. - Uitschakelen koelsysteem in ongebruikte ruimtes. - Periodiek de condensor en verdampers van het koelsysteem reinigen en de luchtinzug bij de condensor controleren. - Periodiek het rendement controleren en onderhouden van de koelinstallatie. - Verplaatsen van warmteproducerende apparatuur naar buiten de gekoelde ruimten. - Optimaliseren van koeling setpoints voor een hogere koeltemperatuur <p>Controleren instellen en het borgen van een doelmatige werking en gebruik van isolatiemateriaal van leidingen, appendages en installaties in oververwarme ruimten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Periodiek het isolatiemateriaal controleren op en het herstellen van beschadigingen van het isolatiemateriaal (van bijvoorbeeld verwarmingsinstallaties en koelinstallaties met bijbehorende leidingen en appendages). <p>Doelmatige werking en gebruik van ruimte- en buitenverlichting:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Periodiek schoonmaken van armaturen, lampen, reflectoren en bijbehorende schakelingen en regelingen. - Vervang tijdig defecte lampen. - Aanpassen van het verlichtingsniveau aan de activiteit. <p>Warmteverlies beperken door naden, kieren en andere openingen in muren en gevels:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Controleren op en het dichten van naden en kieren in muren en gevels. - Controleren op en het beperken van onnodig opererende buiten- en haaldeuren. - Instellen van de automatische schuifdeuren in een zomer- of winterstand. - Periodiek controleren en herstellen van schade aan isolatiemateriaal. - Voorkomen van koudebruggen en het beperken van warmteverlies via bestaande koudebruggen. <p>Warmteverlies beperken door naden, kieren en andere openingen in de wand:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Controleren op en het dichten van naden en kieren in de wand. - Periodiek controleren en herstellen van schade aan isolatiemateriaal. - Voorkomen van koudebruggen en het beperken van warmteverlies via bestaande koudebruggen. 	<p>- In werking hebben van een koelinstallatie (FC1 en FC2)</p> <p>- In werking hebben van elektromotoren (FE en FE2)</p> <p>- In werking hebben van pompen (FF1)</p> <p>- In werking hebben van een vacuümsysteem (FG1)</p> <p>- Het verwarmen van producten en/of procesbaden (PA1)</p>	<p>1 Zorg voor schakelmogelijkheden voor machines die eenvoudig schakelbaar zijn. (techniek) + (schakel)gedrag</p> <p>1 Toets de schakelmogelijkheden en Erkende maatregel. Voorbeeldvraag: Wordt apparatuur periodiek geschakeld (pauzes, weekend, 's nachts)</p> <p>2 Zorg voor het documenteren van optimale setpoint instellingen met bedrijfstijden voor apparaten waarvoor dit van toepassing is (organisatie) 2 Voorbeeldvragen: Wordt er rekening gehouden met zomer- en winterinstellingen? Zijn (fabrieks)instellingen in logboeken aanwezig? 3 Zorg voor werkinstructies en handleidingen per machine (organisatie).</p> <p>Zorg dat de mensen zijn geïnstrueerd; (organisatie) 3 Voorbeeldvragen: Zijn er werkinstructies, bijvoorbeeld voor het inschakelen van een machine. Zijn er instructiesessies, bijvoorbeeld klassikaal, tijdens werkoverleg, kantinesessies etc.</p> <p>4 Zorg dat e.a. intern is ondergebracht of in onderhoudscontracten wordt opgenomen en dat de uitvoerder van het onderhoud kort rapporteert en/of zichtbaar maakt d.m.v. een sticker. (organisatie) 4 Voorbeeldvragen: Zijn er logboeken aanwezig bij de machines? Zijn er onderhoudscontracten? Wordt periodiek onderhoud uitgevoerd en is dat aan de machine zichtbaar (sticker).</p> <p>1 Een stijgend energiegebruik kan een aanwijzing zijn van afnemende isolatie. Inspecteer periodiek visueel de isolatie. Zorg voor een thermografische inspectie bij buitengelegen warme/koude gebruikers en/of warme/koude gebruikers van een aanzienlijke omvang. (organisatie)</p> <p>https://www.rvo.nl/file/best-practice-isolatiepdf</p> <p>1 Maak intern iemand verantwoordelijk voor de verlichting. Neem het schoonmaken van de verlichting mee in het onderhoud- of onderhoudscontract (organisatie)</p> <p>2 Neem lampvervangings op in onderhouds-protocol (organisatie)</p> <p>3 Meet eventueel lichtniveau (organisatie). Verwijder armaturen indien activiteit dit toelaat (organisatie)</p> <p>1 Informeer naar de mogelijkheden en kosten voor een eenvoudig thermografisch onderzoek. (organisatie)</p> <p>2 Controleer tochtstrips bij deuren en kozijnen. (techniek)</p> <p>1 Deurdangers toepassen. (techniek)</p> <p>Voorzorgingen niet verwijderen/ blokkeren (deurdangers/automatische deuren) (gedrag)</p> <p>Zorg voor afsluitbare ventilatiekoosters (techniek)</p> <p>2 Controleer instelling van automatische deuren (organisatie)</p> <p>3 https://www.rvo.nl/file/best-practice-isolatiepdf (techniek/ organisatie/ gedrag)</p> <p>5 Onderbrekingen (tussen isolatie- of isolatie-delen), slechte afdichtingen verhelpen (techniek) (zie 1)</p>